

LIETUVOS JUODMARGIŲ GALVIŲ POPULIACIJOS GENEALOGINĖS STRUKTŪROS DINAMIKA

Mindaugas Paleckaitis, Angelė Masiulienė

Lietuvos veterinarijos akademija, Gyvulių veisimo ir genetikos katedra, Tilžės g. 18 LT-Kaunas, tel.: 36 35 75

Santrauka. Pastaraisiais dešimtmečiais Lietuvos juodmargiai galvijai intensyviai gerinti Olandijos, Danijos, Anglijos, Vokietijos juodmargiais bei JAV ir Kanados holšteiniais. Naudojant minėtų veislių bulius ir jų palikuonis, Lietuvos juodmargių galvijų populiacijoje greitai plito naujų genealoginių grupių gyvuliai. Olandijos juodmargiai 1990 m. sudarė 51,3 % kontroliuojamų Lietuvos juodmargių, o 2001 m. šio genotipo buvo tik 10,4 % karvių, 1,7 % telyčių ir 6,2 % bulių. Dauguma šio genotipo karvių skiriama giminingajai Langerio LJ 2523 grupei. Britanijos fryzų genotipo karvių yra tik 0,8 %. Dauguma Lietuvos kontroliuojamų karvių skiriama holšteinų veislės bulių linijoms ir giminingosioms grupėms. 2001m. šio genotipo buvo 46762 (70 %) karvės, 30551 (74,1 %) telyčia, 209 (91,1 %) buliai. Wis Ideal 933122 linijos buvo 19892 (29,8 %) karvės ir 15997 (38,8 %) telyčios, ABC R. Sovereign 198998 linijos % 13535 (20,3 %) karvės ir 5628 (13,7 %) telyčios. Šių linijų buliai sudarė atitinkamai 42,1 % ir 29,7 %. Labai perspektyvios giminingosios Elevation 1491007 grupės yra 17518 (26,2 %) karvių, 15960 (38,7 %) telyčių ir 88 (39,5 %) buliai. Lietuvos juodmargių galvijų genealoginėje struktūroje didėja W.A.Burke Lad 697789 linijos bulių palikuonių dalis: 2001 m. šio genotipo karvės sudarė 3,9 %, telyčios % 10,9 %.

Tarp Lietuvos juodmargių daugėjant holšteinų genotipo gyvulių, tikslinga išsaugoti ir per šimtmetį suformuotą senąją olandiškąją Lietuvos juodmargių galvijų tipą.

Raktažodžiai: genealoginė struktūra, Olandijos juodmargiai, Britanijos juodmargiai, holšteinai.